

PROCES-VERBAL nr. 1

al ședinței ordinare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

26 martie 2026

ora 10:00

orașul Cimișlia

Total membri ai CRD Sud - 26 persoane

Membri CRD Sud prezenți (20 persoane – 19 membri permanenți și 1 persoană desemnată să exercite atribuțiile de membru CRD pe bază de procură)

1	Niculiță Victor	Primarul satului Abaclia
2	Mițăblîndă Violina	Reprezentant al raionului Cahul (persoană delegată)
3	Savilencu Nicolae	Primarul satului Roșu
4	Strelciuc Silvia	Reprezentant al mediului privat SRL „S&I PROJECT”
5	Stăvilă Rima	Reprezentant sector asociativ GAL „Colinele Tigheciului”
6	Cucereavii Vladimir	Primarul satului Taraclia
7	Oboroceanu Ion	Reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG)
8	Talmaci Andrian	Președintele raionului Cimișlia
9	Andronachi Sergiu	Primarul orașului Cimișlia
10	Sidor Vasile	Reprezentant sector asociativ AO „Dezvoltare prin Implicare”
11	Olărescu Cristina	Reprezentant al mediului privat GȚ „Budeanu Nicolae”- vinăria HEREDO
12	Popa Nicolae	Președintele raionului Leova
13	Camerzan Tudor	Primarul satului Filipeni
14	Luchian Olga	Președinta raionului Ștefan Vodă
15	Cociu Vladislav	Primarul orașului Ștefan Vodă
16	Barbăneagră Adelina	Reprezentant sector asociativ AO ADD „Generația PRO”
17	Pronoza Alexandru	Reprezentant al mediului privat SRL „TEMPROVIT”
18	Dermenji Lazări	Președintele raionului Taraclia
19	Alexandru Tătărescu	Primarul satului Albota de Sus
20	Patloja Ivan	Reprezentant al mediului privat SA „IUGinterTRANS”

Membri CRD Sud absenți (6 persoane)

1	Cara Natalia	Președinta raionului Basarabeasca
2	Busuioc Svetlana	Reprezentant sector asociativ AO „Active Women”
3	Culicovschi Pavel	Președintele raionului Cantemir
4	Isac Ion	Primarul satului Antonești
5	Covali Anatolie	Reprezentant al mediului privat SRL „CENTEHCOM”
6	Catan Alexandru	Președintele raionului Căușeni

Prezidează ședința: Dna **Olga Luchian**, președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud

Modul de desfășurare

Ședința s-a desfășurat în format online, link de conectare: <https://meet.google.com/ccosycc-vyo>, **26 martie 2026**.

Desfășurarea ședinței

În deschiderea ședinței, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, dl **Nicolae Hristov**, a salutat prezența membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud și a oferit cuvântul dnei **Olga Luchian**, Președinta CRD Sud.

Președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, dna **Olga Luchian**, a menționat că Regiunea Sud se dezvoltă cu adevărat, iar acest progres se observă în multitudinea de obiective realizate. Acesta fiind rezultatul muncii de zi cu zi a oamenilor, al efortului întregii echipe și al autorităților implicate. În continuare, a evidențiat că în față se află numeroase provocări, dar și responsabilitatea de a valorifica la maximum resursele umane și de a consolida capacitățile existente.

Dna **Olga Luchian**, președinta CRD Sud, a anunțat prezența a **17 membri** și a declarat ședința deliberativă. Președinta anunță prima ședință a CRD Sud din anul 2026 deschisă.

ORDINEA DE ZI:

1. **Cu privire la prezentarea Raportului de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025;**
2. **Cu privire la Raportul de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025;**
3. **Cu privire la Raportul de evaluare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025;**
4. **Cu privire la componența Grupului de lucru pentru elaborarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.**

Dna **Olga Luchian**, a supus votului ordinea de zi, fără modificări, între timp s-a conectat domnul **Andrian Talmaci**, Președintele raionului Cimișlia, participând la votul ordinea de zi.

S-A VOTAT:

Pro - 18

Contra - 0

Abținut 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

A fost demarat procesul de examinare a subiectelor incluse pe ordinea de zi și s-a oferit cuvânt raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii.

1. S-A EXAMINAT: cu privire la prezentarea Raportului de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025.

Domnul **Nicolae Hristov** a subliniat faptul că **ADR Sud** susține propunerea **Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova** cu privire la economia resurselor pe timp de criză și în acest context împreună cu dna **Olga Luchian** au decis ca **ședința CRD** să fie în format online, subliniind că formatul ședinței nu reduce din importanța deciziilor ce trebuiesc adoptate în cadrul ei.

Pe parcursul examinării proiectului de decizie nr. 1 s-au alăturat ședinței membrii CRD Sud, domnii **Oboroceanu Ion** (Reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG)) și **Pronoza Alexandru** (Reprezentant al mediului privat SRL „TEMPROVIT”, Ștefan Vodă).

La începutul prezentării dnul **Nicolae Hristov** a subliniat că **Programul național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova**, implementat prin *Hotărârea Guvernului nr. 916/2020* este aliniat cu principalele documente strategice naționale și angajamente internaționale ale Republicii Moldova:

- ✓ Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană (Legea nr. 112/2014);
- ✓ Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (Legea nr. 315/2022);
- ✓ Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022–2028 (HG nr.40/2022);
- ✓ Strategia de alimentare cu apă și sanitație 2014–2030;
- ✓ Strategia de mediu pentru anii 2024–2030.

Totodată Programul are ca obiectivul general : crearea în Republica Moldova a unei rețele de orașe-poli de creștere regională, atractive pentru locuitori, antreprenori și vizitatori, care generează creșterea, ocuparea forței de muncă și stimulează dezvoltarea zonelor teritoriale adiacente.

Domnul **Nicolae Hristov** a subliniat că în cadrul **PNDOPC 2021-2027**, pentru municipiul Cahul au fost identificate și aprobate 10 proiecte din toate cele 4 obiective specifice: îmbunătățire, dezvoltare, revitalizare și modernizare a municipiului Cahul, fiind singurul oraș pol de creștere din Regiunea de dezvoltare Sud.

Doamna **Olga Luchian**, președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud a menționat că municipiul Cahul poate fi luat ca exemplu și inspirație și a propus ca o următoare ședință CRD să aibă loc la Cahul.

Domnul **Ion Oboroceanu**, reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG) a adăugat că fiecare Administrație Publică Locală poate identifica și atrage individual surse de finanțare externe, urmând exemplul municipiului Cahul.

Doamna **Mîțăblîndă Violina**, reprezentant al raionului Cahul (persoană delegată), a menționat că investițiile au fost focusate pe municipiu. Raionul se focusează pe mediul rural și startează în perioada imediată următoare un proiect de apă.

Domnul **Alexandru Tătărescu**, Primarul satului Albota de Sus a solicitat informații despre proiectul turistic de la Leova, „Crearea Complexului Turistic Valul lui Traian” la ce etapă se află. Ca răspuns la solicitare dnul **Nicolae Hristov** a dat cuvântul domnului **Andrei Popușoi**, șef direcția management integrat al proiectelor, care s-a expus că proiectul se va finaliza în 2-3 luni și se va da în exploatare.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro - 20

Contra - 0

Abținut - 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 01/01 din 26 martie 2026 cu privire la prezentarea și aprobarea Raportului de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025.*

Decizia se anexează.

2. S-A EXAMINAT: cu privire la Raportul de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025.

Domnul **Nicolae Hristov** a prezentat realizările obținute, indicatorii Programului Operațional Regional Sud atinși. A mai menționat că anul 2025 **ADR Sud**, a excelat în valorificarea fondurilor alocate atingând un record de maximă performanță la realizare obiectivelor și indicatorilor țintiți în valoare de 151,02 milioane lei.

După prezentarea raportului dnul **Nicolae Hristov**, a fost întrebat de către dna **Olga Luchian** dacă costurile la apa de suprafață sunt mai reduse decât costurile la apa subterană. Dnul **Nicolae Hristov** a menționat că apa de suprafață este viitorul și că trebuie reinvestit în dezvoltarea acestei direcții.

Între timp membrii CRD dna **Strelciuc Silvia**, reprezentant al mediului privat SRL „S&I PROJECT” Cahul și dnul **Alexandru Tătărescu**, Primarul satului Albota de Sus au părăsit ședința.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 18

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 02/01 din 26 martie 2026 cu privire la progresul implementării Programului Operațional Regional Sud 2022-2025 pentru perioada ianuarie-decembrie 2025..*

Decizia se anexează.

În continuarea ședinței a urmat examinarea următorului proiect de decizie și între timp s-au deconectat de la ședință dnul **Sidor Vasile**, reprezentant sector asociativ AO „Dezvoltare prin Implicare” și dnul **Niculiță Victor**, Primarul satului Abaclia.

3. S-A EXAMINAT: cu privire la audierea Raportului de evaluare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025.

Domnul **Nicolae Hristov**, director ADR Sud a menționat că evaluarea POR Sud 2022-2025 are ca scop să prezinte o analiză a rezultatelor obținute conform fiecărui obiectiv trasat, rezultatele obținute definesc clar eficiența programului per ansamblu, dar și oferă un spectru al provocărilor și dificultăților întâmpinate pe parcursul implementării acestuia. Obiectivele și proiectele programului au fost realizate parțial: unele sunt în derulare, iar altele, aprobate în anul 2025, necesită timp și resurse pentru finalizare și atingerea obiectivelor.

După audierea raportului au intervenit dna **Olga Luchian**, președinta CRD, dna **Olărescu Cristina**, reprezentant al mediului privat GȚ „Budeanu Nicolae”- vinăria HEREDO, dnul **Cociu Vladislav**, Primarul orașului Ștefan Vodă, dnul **Cucereavii Vladimir**, Primarul satului Taraclia care au avut un dialog constructiv despre dezvoltarea armonioasă din ultima perioadă a Regiunii de Dezvoltare Sud și despre recunoștința eforturilor echipei ADR Sud care contribuie nemijlocit la dezvoltarea acestei regiuni.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 16

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: se adoptă Decizia nr. 03/01 din 26 martie 2026 cu privire la audierea Raportului de evaluare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025.

Decizia se anexează.

În urma adoptării Deciziei nr 03/01 s-a trecut la următorul subiect, dar între timp s-au deconectat de la ședința CRD Sud, dnul **Dermenji Lazări**, Președintele raionului Taraclia.

4. S-A EXAMINAT: cu privire la prezentarea componenței Grupului de lucru pentru elaborarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.

Dna **Irina Coroian**, șefa secției planificare și cooperare regională, a accentuat relevanța dar și conținutul principalului document de programare la nivelul RDS. Totodată, a menționat că **Programul Operațional Regional Sud** transpune obiectivele stabilite în SNDR, specificând mijloacele de intervenție și prioritățile pe termen mediu în dependență de necesitățile de dezvoltare a regiunii și a problemelor inerente la nivel regional, fiind un instrument de eficientizare a utilizării potențialului regional. A mai subliniat faptul că orizontul de programare a POR Sud este de 3 ani.

Și urmare a finalizării Raportului de evaluare a Programului Operațional Regional Sud 2022-2025, este oportun să se inițieze formarea Grupului de lucru pentru elaborarea **Programului Operațional Regional Sud 2026-2028**.

Componența Grupului de lucru POR SUD 2026-2028

Reprezentanți MIDR:

1. Ana Maria Cristea – consultant principal, Direcția PPIDRL

Președinți de raion:

2. Pavel Culicovschi – r-nul Cantemir

3. Alexandru Catan – r-nul Căușeni

4. Nicolae Popa – r-nul Leova

Primari:

5. Victor Niculiță – sat. Abaclia, r-nul Basarabeasca

6. Tudor Camerzan – sat. Filipeni, r-nul Leova

7. Vladislav Cociu – or. Ștefan Vodă

8. Alexandru Tătărescu – com. Albota de Sus, r-nul Taraclia

9. Vladimir Cucereavii – sat. Taraclia, r-nul Căușeni

10. Sergiu Andronachi – or. Cimișlia

Reprezentanți ai organizațiilor societății civile:

11. Adelina Barbăneagră – r-nul Ștefan Vodă

12. Rima Stăvilă – r-nul Cantemir

13. Vasile Sidor – r-nul Cimișlia

Reprezentanți ai sectorului privat:

14. Anatolie Covali – r-nul Cantemir

Reprezentanți ai orașului-pol de creștere:

15. Nicolae Dandiș – primar al mun. Cahul

Reprezentanți ai instituțiilor de cercetare și inovare:

16. Irina Todos – doctor, conferențiar univ. Centru, Centrul universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

17. Alexandr Borimecicov – director administrativ, Filiala din Taraclia a Universității „Angel Kanchev” din Ruse

Secretarul GL – Irina Coroian, șef SPCR

După prezentarea Grupului de lucru, dna Irina Coroian a informat pe scurt membrii CRD prezenți la ședință despre conținutul POR Sud 2026 – 2028, care va avea două părți principale una descriptivă și a doua operațională.

Dna **Olga Luchian**, a solicitat să fie parte a Grupului de lucru pentru elaborarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028. Respectiv dna **Olga Luchian** a fost inclusă ca membru al **Grupului de lucru**.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 15

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 04/01 din 26 martie 2026 cu privire la prezentarea componenței Grupului de lucru pentru elaborarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.*

Decizia se anexează.

Președintele CRD.Sud a anunțat ședința închisă.

Digitally signed by Luchian Olga
Date: 2026.03.27 11:55:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Președintele Consiliului Regional

Olga LUCHIAN

Contrasemnata:

Secretarul Consiliului Regional

Olga LAZU